

Introduction to the Special Issue on Poverty

ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအကြောင်း အထူးထုတ်စာစောင် မိတ်ဆက်

Ardeth Thawngmung

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အစီအစဉ် (UNDP)၏ လူသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အစီရင်ခံစာ (၂၀၁၀ပြည့်နှစ်) ၌ နိုင်ငံပေါင်း (၁၆၉) နိုင်ငံအနက် အဆင့် (၁၃၂) သာ ရခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အဓိက စရိုက် လက္ခဏာ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သာမန်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်၏ နှစ်စဉ် ဝင်ငွေသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၁၄၄ ခန့်သာ ရှိသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တိကျမှန်ကန်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင် သော်လည်း UNDP မှ မြန်မာအစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းကောက်ယူခဲ့သည့် နောက်ဆုံးစစ်တမ်းအရ ၂၆.၃% သော မြန်မာ ပြည်သူများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုမျဉ်းအောက်တွင် နေထိုင်နေကြောင်း ခန့်မှန်းခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ ဘဏ်မှ အသစ်ပြန်လည် သုံးသပ်ခဲ့သည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆိုင်ရာဇယားအရ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု အဆုံးစွန် တွင် ရောက်နေသော ပြည်သူလူထုအရေအတွက်မှာ ယခင်ခန့်မှန်းထားသည်ထက် သေချာပေါက် ပိုမိုများပြားနေသည် ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ထို့ထက် အရေအတွက် မြောက်မြားစွာသော မြန်မာပြည်သူလူထုသည်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု မျဉ်းနှင့် နီးကပ်စွာ နေထိုင်ရှင်သန်လျက်ရှိပြီး ဆင်းရဲတွင်းထဲ ရောက်လုနီးပါးဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၆၆% ဟု ခန့်မှန်းထားသော လူဦးရေ အများစုမှာ ကျေးလက်ဒေသတွင် နေထိုင်ကြပြီး ရှင်သန် နေထိုင်စားသောက်ရန်နှင့် ဝင်ငွေအတွက် လုပ်ကွက်ငယ် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစား ရေလုပ်ငန်းတို့ကို မှီခို အားထားကြသည်။ နိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်လုပ်မှု၏ တစ်ဝက်သည် သီးနှံဧရိယာအနေဖြင့်ကြည့်လျှင် ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးမှုဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးသော လယ်သမား အများစုမှာ အကြွေးနှံ့နက်ထဲ ဆုံးဆုံးမြုပ်နေသော သူများဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် နက်ရှိုင်းစွာ အမြစ်တွယ်နေပြီး အခြေခံ အဆောက်အအုံသည် ပြောက်တိပြောက်ကျားသို့မဟုတ် လုံးဝ မရှိသည့် အနေအထားတွင် ဖြစ်ကာ အလွန်ရှားပါးသော ချေးငွေနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ၊ ငွေကြေးအမြတ်အစွန်းနိမ့်သကဲ့သို့အချိန် မှန်ဖြစ်ပေါ်နေသော လွန်ကဲပြင်းထန်သည့် ရာသီ ဥတုများကြောင့် သီးနှံများကို ပျက်စီးနေသည်။ မြို့ပြဒေသတွင် နေထိုင်သူများထဲမှ အများစုသည်လည်း အစားအ သောက်၊ သန့်ရှင်းသောရေ၊ လျှပ်စစ်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများကို လက်လှမ်းမီရရှိနိုင်မှု အလွန်နည်းပါးသည်။

၁၉၉၀ပြည့်နှစ်ကစ၍ ကန့်သတ်ထားသော နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အနည်းငယ်ကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ တံခါးဖွင့် ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်းများ အတော်အသင့် တန်းတူညီမျှရှိခဲ့သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင် င်တွင် ကြီးမားသည့် စီးပွားရေး တန်း မတူမညီမျှမှုများ ဖြစ်လာစေခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၀တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဈေးကွက်မြှင့် တင်ရေး စစ်တမ်းတစ်ခုအရ အထက်တန်းလွှာ၊ အထက်တန်း နီးပါး အလယ်တန်းလွှာ၊ အလယ်တန်းလွှာ၊ အောက်တန်းနီးပါး အလယ်တန်းလွှာနှင့် အောက်တန်းလွှာတို့နှင့် ကိုက်ညီသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေ အချိုးအစား မှာရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၁.၅%၊ ၁၁%၊ ၂၂%၊ ၂၀.၂%၊ ၂၅.၁%နှင့် ၄၁.၅%ဟူ၍ အသီးသီးရှိကြပေသည်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးသားထားသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များတွင် တန်းမတူမညီမျှမှုသည် မြို့ပြ ဒေသမှာ ကျေးလက်ဒေသ ထက်ပို၍ မြင့်မားကြောင်း ညွှန်ပြနေပါသည်။ ထို့အတူပင် မြို့ပြတွင် နေထိုင်သောသူ အတော်များများ ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့တွင် အခွင့်အလမ်းသစ်များကို ရှာဖွေနေသော ရွှေပြောင်းလုပ်သားများစွာနှင့် ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ နေ့စား၊ ပုတ်ပြတ် အလုပ်သမားများ အရေအတွက်သည် များပြား ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

၂၀၁၁ခုနှစ်တွင် သမ္မတဦးသိန်းစိန်က ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ပြဿနာကို လူသိရှင်ကြားအသိအမှတ်ပြုခဲ့ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်များထဲတွင် အတိုး နှုန်းထားနည်းနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ပေးခြင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများအားလူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ ကူညီပံ့ပိုးမှု များ၊ နည်းပညာ အကူအညီများနှင့် ရှားပါးသည့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးပေးရန် ခွင့်ပြုခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်လယ်သမားများထံမှ မြေသိမ်းမှုကို စွမ်းစစ်ဆေးရန် ကော်မတီများတည်ထောင်ခြင်းနှင့် မြန်မာ့ဆင်းရဲသားများ၏ မကျေနပ်ချက်များကို ဖွင့်ဟ ပြောဆို တိုင်ကြားနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းအဖုံဖုံ ချပေးခြင်းတို့ လည်း ပါဝင်သည်။

ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံကိုဒီမိုကရေစီသို့ အသွင်ကူးပြောင်းရာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ကြီးမားသည့် စိန်ခေါ်မှု ဆက်ဖြစ်နေသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများတို့ထဲမှ အများစုသည် (သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံနှင့် လျှပ်စစ်ကဲ့သို့သော) တွင်းထွက်သယံဇာတ တူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် (နိုင်ငံတွင်း လုပ်သားအင်အား အများဆုံးအား အလုပ်ခန့်ပေးသော ကဏ္ဍများဖြစ်သည့်) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ပမာဏသည်မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

စုစုပေါင်း ပမာဏ၏ ၁. ၂၃% မျှသာ ရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် လွတ်လွတ်လပ်လပ်နိုင်ငံရေးလုပ်ဆောင်ချက်များ အပေါ် ကန့်သတ်ချက်များကို ဖယ်ရှားပေးလိုက်ခြင်းကြောင့် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ အာဏာရှင်အုပ်ချုပ်ရေး အောက်တွင် မြို့သိပ်ထားခဲ့သည့် မကျေနပ်ချက်များနှင့် တင်းမာမှုများကို အဖုံးလုပ်ပေးလိုက်သလိုဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ရလဒ်မှာ ဝေါကန် သွန်ချလိုက်သလို ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရုပ်ရွာဒေသတွင်း ပဋိပက္ခများ၊ မြေအငြင်းပွားမှုများတိုးပွားလာခြင်းနှင့် အခွင့်အရေးများပိုရရေး၊ ပိုမို ကောင်းမွန်သည့် လုပ်ခ လစာနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သောနေထိုင်မှုအခြေအနေများ ရရှိရေး အတွက် ဆန္ဒပြမှုများနှင့် သပိတ်မှောက်မှုများ အလွန်များပြား ကျယ်ပြန့်လာခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်လဲ မှုများကြောင့် ကြမ်းတမ်းပြင်းထန်သော ဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်လာသောအခါ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု၊ ချစ်ခင်တယ်တာရသောသူ တစ်ဦးဦး ဆုံးရှုံးခြင်းသို့မဟုတ် မိမိတို့ပိုင် အိုးအိမ်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းခံရခြင်းနှင့် ဖျက်ဆီးခံရခြင်းတို့မှ မိမိကိုယ်ကို မိမိမကာကွယ်နိုင်ကြသဖြင့် အနှုတ် သဘော သက်ရောက် ခံရ သူများ ဖြစ်လာနိုင်ခြေ အလွန်များပါသည်။ ထို့အပြင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများထံတွင် ထိုသို့သော ဆုံးရှုံးမှုများမှ ပြန်လည် နလံထူနိုင်ရန် အထောက်အကူဖြစ်မည့် အရင်းအမြစ်များလည်း ပို၍ နည်းတတ်ကြသည်။

မည်သည့်အတွက်ကြောင့် နိုင်ငံများနှင့် ပြည်သူလူထုများ ဆင်းရဲနွမ်းပါးကြသည်ကို ရှင်းပြရန်ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များစွာနှင့် သုတေသနပညာရှင်များစွာတို့က အကြောင်းပြချက် ပေါင်းမြောက်မြားစွာကိုပေးခဲ့ကြပါသည်။ သုတေသန ပြုသူများစွာတို့က နိုင်ငံသားတို့အား ဝမ်းစာရှာခြင်းမှ တားဆီး ကန့်သတ်သည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေသော အခါ နိုင်ငံရေး မငြိမ်သက်မှု (ဥပမာ - ပြည်တွင်းစစ်နှင့် ရုပ်ရွာပဋိပက္ခတို့ ကဲ့သို့) နှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများကို ခေါင်းပုံဖြတ် အသုံးချသော အစိုးရမူဝါဒများ၊ အစားအသောက်၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပညာရေး ကဲ့သို့သော အခြေခံ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို ပံ့ပိုးပေးရန်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးချင်းကို ကာကွယ်ပေးရန် ပျက်ကွက်ပြီး တန်းမတူ မညီမျှမှုကိုအမြဲသံသရာလည်စေသော အစိုးရဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ အားနည်းချက်များကြောင့် ဟူ၍ မီးမောင်းထိုးပြခဲ့ကြပါသည်။ အချို့ကမူ (လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်၊ ရေ၊ အတိုးနှုန်း နည်းနည်းဖြင့် စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ၊ ဈေးကွက်များ စသည်) အခြေခံအဆောက်အအုံ မရှိခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတို့ကို ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၏ ရင်းမြစ် ပြဿနာများအဖြစ် တိကျစွာ မီးမောင်းထိုးပြကြသည်။ ထိုနည်းတူစွာ မိသားစု ကျန်းမာရေး မကောင်းခြင်းများကိုလည်း လက်ညှိုးထိုးခဲ့ကြပြန်သည်။ မည်သို့ပင် ဆိုစေကာမူ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု၊ ချို့တဲ့မှုတို့နှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်တမ်း တင်ထားသည့် ကိန်းဂဏန်း များစွာရှိသော်လည်း ကရင်၊ ကချင်၊ မွန်၊ ရှမ်း၊ လီဆူး၊ ပအိုဝ်းနှင့်အခြားများစွာသောတိုင်းရင်းသားတို့သည်လည်းဗမာအများစုကြံ့ခွဲနေရသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု ဘဝကိုယ်တွေ့ အတွေ့အကြုံနှင့် ပတ်သက်၍ သိရှိမှု အလွန်နည်းပါးပါသေးသည်။

ယခု စတင် ထုတ်ဝေသည့် ဤ စာစောင်တွင် စုစည်းထားသည့် စာတမ်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြနေ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းခဲ့ရသည့် ဘဝအတွေ့အကြုံများကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ပေါ်လာအောင် အားထုတ်ထားပါသည်။ ဤစာစောင်တွင်ပါဝင်သည့်စာတမ်းများသည်ရန်ကုန်မြို့ရှိ စင်ထရယ်ဟိုတယ် တွင် ၂၀၁၄ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၂ရက်နေ့မှ ၂၄ရက်နေ့ အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲ တစ်ပွဲ၏ ရလဒ်များလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပညာရှင်များ၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်ခဲ့ပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို ရှုထောင့်ပေါင်းစုံကဏ္ဍပေါင်းစုံမှ တင်ပြ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် တောင်သူလယ်သမားများ တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး မိမိတို့၏ အမြင်များကိုလည်း ထည့်သွင်းဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ တင်ဆက်ခဲ့သော စာတမ်းများနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် အကြောင်းအရာများထဲတွင် ၂၀၁၁-၂၀၁၅ခုနှစ် အတွင်းမြန်မာနိုင်ငံ၏ အရပ်သားနီးပါး အစိုးရလက်ထက် အကန့်အသတ်ဖြင့်နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများ၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများ၏ အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ၊ ဒေသန္တရ အဆင့်အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုက်ဖျက်ရေး အစီအစဉ်များကို ဆန်းစစ်ခြင်း၊ မွန်ပြည်နယ်တွင် ဆင်းရဲသော ဒေသခံများ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အပြုအမူကိုလေ့လာခြင်း၊ မွန်ပြည်နယ်မှ ရာဘာခြစ်တောင်သူများ၏ ဘဝအခြေအနေများ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ရေလုပ်သား ငယ်များ၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ဘတ်စကား စပယ်ယာများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆင်ခြေဖုံး ဒေသများမှ မြို့ပြနေ ဆင်းရဲသားလူတန်းစားများ စသည်တို့ ပါဝင်ပြီး ဤများစွာသော လူအုပ်စုတို့ ဘဝတစ်နေ့တာ ရှင်သန်နေထိုင်နိုင်ရေး ရုန်းကန်နေရပုံများကိုလည်း ဆွေးနွေးထားပါသည်။ တင်ပြဆွေးနွေးသူအများစုမှာ မြန်မာနိုင်ငံသားများ ဖြစ်ကြပြီး အောက်ခြေ အဆင့်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို သုတေသနပညာရှင် အဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ တက်ကြွ လှုပ်ရှားသူများ အနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်နေကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင်အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ဆွေးနွေးတင်ဆက်ခဲ့သော စာတမ်းများအားလုံးကို ဤစာစောင်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ တင်ပြဆွေးနွေးသူ သုံးပုံနှစ်ပုံ ဆက်လက်၍ သုတေသန လုပ်ဆောင်ရန် လုံလောက်သည့်ကြီးကြပ်မှု မရခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အချိန်မရခြင်း သုတေသနရင်းမြစ်များမရခြင်း တို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်းတင်သွင်းနိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။

ဤဂျာနယ်၏ ပထမဆုံးထုတ်စာစောင်တွင်သာမန်မြန်မာနိုင်ငံသားများနိစ္စရပ် ဘဝတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို မည်သို့ ရင်ဆိုင်နေကြသည်ကို တစ်စေ့တစ်စောင်း လှမ်း၍ ကြည့်နိုင်အောင် ပံ့ပိုးပေးထားပါသည်။ စောအယ်ထူး၏ဆောင်းပါးသည် ပို၍ရှားပါးလာသည့် ရင်းမြစ်များနှင့် ရာသီဥတု မမှန်သည့်ဒေသတွင် ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ရေလုပ်သားငယ်တို့ မည်သို့ဘဝရှင်သန်နေကြသည်ကို မီးမောင်းထိုးပြသည်။ ဒေါက်တာနေလင်းဇော်နှင့် မော်လီပပ်ပါ(Mollie Pepper)တို့က မွန်ပြည်နယ်မှဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အမှုအကျင့်များကို ဆေးဆရာဝန်အဖြစ် ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် ဖြစ်ရပ်များကို အခြေခံ၍ တင်ပြထားသည်။ ဒေါက်တာနေလင်းဇော်နှင့် မော်လီပပ်ပါ (Mollie Pepper)တို့က မွန်ပြည်နယ်မှ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများ၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ

အပြုအမူကို ပထမစာရေးသူ၏ ဆေးကုသမှု ဆရာဝန် တစ်ဦး အဖြစ် ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များကို အခြေခံ၍ အစီရင်ခံ တင်ပြ ထားပါသည်။ ကိုယ်တိုင် မပါဝင်ဘဲ စောင့်ကြည့် လေ့လာသည့်နည်းစနစ်များနှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းများကို အသုံးပြု၍လည်း ရဟန်းအောင်က (ခရီးသည်များအဆိုအရ) “အရှံမှန်းဆိုး” ဟုဆိုသော “မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်သူလူထု ထဲတွင် အနိမ့်ဆုံးသော လူတန်းစားအလွှာ” ဟု ဖော်ပြကြသည့် ဘတ်စ်ကား စပယ်ယာများ၏ ဘဝနှင့် တစ်နေ့တာ လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့် ပတ်သက်၍လူသိနည်းလှသည့် အကြောင်း အချက်များကိုလည်း ဖော်ထုတ် ရေးသားထား ပါသည်။ ဆဲစုမာ့ခ် (SiuSue Mark)၏ ဆောင်းပါးသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆင်းရဲဆုံးဒေသဖြစ်သော ချင်းပြည် နယ်တွင် ရိုးရာဓလေ့အစဉ်အလာအရ မြေသုံးစွဲမှုအလေ့အထများအပေါ်ဈေးကွက်စီးပွားရေးနှင့်ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုတို့ နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ သက်ရောက်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စိုးရိမ်စရာအချက်များကို မီးမောင်းထိုးပြထားသည်။ အီဘန်ဖော့စ် (Eben I. Forbes)ကမူကျေးလက်ဒေသနေ ပြည်သူများကို မြို့ပြဒေသများ သို့ ဆွဲငင်တွန်းကန်သည့် အချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီးသည့်နောက် မြို့တွင်းနှင့် မြို့အစွန်အဖျားဒေသများရှိ ဆင်းရဲသား များနေထိုင်ရသည့်ဘဝအခြေအနေများကိုနှိုင်းယှဉ်ပြထားပါသည်။ ဝမ်ချင်းချမ်း (Wen-Chin Chang)၏ စာတမ်း သည် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အနာဂတ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံကို အသက်၁၆နှစ်တွင် စွန့်ခွာခဲ့ပြီး နောင်တွင် ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံ တွင်နာမည်ကျော် ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ တစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့သည့် မီဒီဇင်ခေါ် ကျောက်ဒေရင် (Midi Z. a.k.a. Chao Te-Yin)၏ ဘဝဇာတ်လမ်းမှတစ်ဆင့် အခက်အခဲဆုံးအခြေအနေများတွင်ပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို ကျော်လွှား ခြင်း၏ ဖြစ်နိုင်ချေ ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းရိုက်ကူးသော မီဒီဇင်၏ ရုပ်ရှင်များတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ရွှေပြောင်နေထိုင်သူများအကြောင်းကို ရိုက်ကူးတင်ဆက်ရာတွင် ဒါရိုက်တာရွှေပြောင်နေထိုင် အခြေချမှုနှင့် နိုင်ငံခြားတွင် နေထိုင်ရသည့် အတွေ့အကြုံတို့မှ မည်သို့မည်ပုံလွမ်းမိုးသည်ကို စာရေးသူမှ ဆွေးနွေးထား ပါသည်။

ဤစာစောင်တွင် ထည့်သွင်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာတမ်းများအနေဖြင့်အကြောင်းအရာများနှင့်တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များစွာကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်အောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားထားသော်လည်း အားလုံးပြီးပြည့်စုံသည် မဆိုနိုင်ပေ။ ဥပမာအားဖြင့် ပဋိပက္ခဒေသများနှင့် စစ်ဖြစ်ပွားနေသည့် ဒေသများတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် အစားအသောက်၊ ပညာရေးနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး စွဲမှုတို့အကြား ဆက်နွယ်မှု၊ တစ်ဖက်မှ ကြည့်လျှင် အစိုးရနှင့် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများက လုပ်ဆောင်နေသည့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု တိုက်ဖျက်ရေး အစီအစဉ်များသည် မည်သည့် အတွက်ကြောင့် အောင်မြင်သနည်း၊ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် မအောင်မြင်သနည်းစသည်တို့လို့ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် နှင့် သုတေသနလုပ်ဖို့ ကောင်းသည့် အခြားအကြောင်းအရာများစွာ ရှိပါသေးသည်။ ဤစာစောင်အနေဖြင့်လည်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ သဘာဝလွန် ပရလောကအင်အားများ၊ ဘာသာရေးနှင့် လက္ခဏာဗေဒင် သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအရ အားကိုးရှာပြီး နိုင်ငံနှင့်နင်းနင်း ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းကြသော နည်းလမ်းများကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မပြုနိုင် ပျက်ကွက်ခဲ့ရပေသည်။ ဤသို့သော ချန်လှပ်မှုများ ရှိနေသော်လည်း ဤစာစောင်တွင်ပါဝင်သော ဆောင်းပါးများသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အလွန်ကျယ်ပြန့်လှသည့် သုတေသနတွင် အဓိကကျသည့် ခေါင်းစဉ်များကို မီးမောင်းထိုးပြရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် ယခုအချိန်အထိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရ နှင့် ပညာရှင်အသိုင်းအဝိုင်းများမှ ဂရုစိုက်၊ အာရုံထားလေ့လာမှု အလွန်နည်းပါးသောဘာသာရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထို အလွန်အရေးကြီး၍လေ့လာသင့်သည့် အကြောင်းအရာတစ်ရပ်အပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု၊ ဆွေးနွေးမှုနှင့် ဆက်လက် သုတေသနပြုမှုများလည်း ပေါ်ထွက်လာရန်ရည်ရွယ်၍ ဤဆောင်းပါးများကို ဝေမျှဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။